

ע"פ 2574/20 - מדינת ישראל נגד פלוני

בית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

ע"פ 2574/20

לפני:

כבוד השופט נ' הנדל
כבוד השופט י' עמית
כבוד השופט ד' מינץ

המעוררת:

מדינת ישראל

נגד

המשיב:

פלוני

ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי נצרת מיום
04.02.2020 בתפ"ח 12815-07-19 שניתן על ידי
כבוד השופטים א' קולה, ד' צרפתי ור' גלפז מוקדי

בשם המעוררת:

עו"ד עילית מידן

בשם המשיב:

עו"ד פתחי פוקרא

בשם נפגעת העבירה:

עו"ד רז יוסף

בשם שירות המבחן:

גב' ברכה וייס

פסק-דין

1. מונח לפנינו ערעור מטעם המדינה על קולת עונש המאסר בפועל שנגזר על המשיב, בתיק שבו הורשע על פי הודאתו בעבירה של אינוס קטינה בת משפחה (ריבוי מקרים) ובעבירה של מעשה מגונה בקטינה בת משפחה ללא הסכמה (ריבוי מקרים), ונדון לשבע וחצי שנות מאסר.

זהו סיפור המעשה: המשיב היה בן זוגה של אם נפגעת העבירה. כחמש שנים לאחר תחילת הקשר, וכשנתיים לאחר שחל להתגורר עם האם ובתה - אז כבת 11 - החל המשיב לבצע בנפגעת עבירות מין רבות. המעשים בוצעו במשך כשנתיים, עם הפסקה של מספר חודשים באמצע התקופה. המעשים כללו נגיעות בגופה של הנפגעת מתחת לבגדיה, לרבות איבר מינה, שאותו נהג המשיב גם ללקק. בנוסף לכך החדיר במקרים רבים את אצבעותיו לאיבר מינה. לפי כתב האישום שבו הודה המשיב, כאשר הייתה הנפגעת מבקשת ממנו להפסיק, היה מזהיר אותה כי אם תחשוף את המעשים בפני אמה - האחרונה "תמות" או שהנפגעת תועבר לפנימייה או למשפחת אומנה. המעשים נמשכו עד שפעם אחת נכנסה אמה של נפגעת העבירה לחדר שבו בוצעו המעשים וצעקה נוכח המראה שנגלה בפניה.

כאמור, בית המשפט המחוזי גזר על המשיב עונש מאסר בפועל לתקופה של שבע וחצי שנים, ועוד נגזרו עליו מאסר מותנה ופיצוי.

2. ערעור זה מחדד את הצורך לקבוע עונש הולם, דהיינו כזה שנגזר מנסיבות המעשה והעושה. ככלל יש להחמיר בענישה כשמדובר בעבירות מין, אך עדיין יש לשמור על מידה, תוך מתן המשקל הראוי למקומו של מעשה העבירה במדרג עבירות המין ובשורת הנסיבות הספציפיות. שורה זו אינה קצרה אלא מגוונת, והענישה צריכה להיות רגישה לגיוון הנסיבות והפרטים. תפקידו של בית המשפט להגיע לתוצאה שתשקף את מיקומו של המעשה הספציפי על פני הציר, תוך התחשבות בנסיבות העושה.

אשר לנסיבות העושה, המשיב, יליד 1960, היה קרוב לגיל 60 בעת ביצוע העבירות. בשנת 2006 הוא הורשע בעבירות של החזקת סכין או אגרופן ואיומים, ונגזר עליו מאסר מותנה. לפי תסקיר שירות המבחן, המשיב מודה בביצוע העבירות באופן חלקי, מייחס הדדיות לנפגעת העבירה ומתקשה בגילוי אמפטיה כלפיה.

מבחינת עובדות המקרה, העבירות בוצעו במהלך תקופה של כשנתיים. מדובר במקרים רבים. אין מחלוקת כי המשיב שימש דמות אב לנפגעת העבירה. התסקיר שנערך לה מלמד על חומרת הפגיעה בה כתוצאה מן המעשים - מבחינה פיזית, לימודית, רגשית ונפשית. היבט משמעותי נוסף שבו הושפעו חיי הנפגעת הוא שבעקבות המקרה, ועל מנת "למזער נזקים", היא עברה להתגורר במקום אחר. אף נותק הקשר בינה ובין משפחת אמה ומשפחת המשיב, שהייתה עבורה משפחה לכל דבר. השתלשלות כזו אינה חריגה או מפתיעה, למרבה הצער, ויש בה כדי לשדר לנפגעת מסר - לא בהכרח מכוון אבל פוגע וקשה - כאילו היא אשמה בשבר שנגרם למשפחה, במקום להתלכד סביבה. לכך יש להוסיף את הדרך שבה דאג המשיב להשתיק את הנפגעת. הוא איים עליה כי אם יתגלו המעשים - אמה, שלא הייתה בקו הבריאות, עלולה למות. כן איים המשיב כי הנפגעת תישלח לפנימייה. התמונה הכללית ממחישה את עוצמת הפגיעה בקטינה. המשיב הפך את ביתה, את "המקום הבטוח" שממנו אמורה היא לשאוב כוחות ובטחון להתמודדות עם אתגרי החיים, לזירה קשה של פגיעה פיזית ונפשית. לא קן ולא משענת, אלא שטח אפל ומאיים שהפך לסיוט חוזר ומזעזע. על החברה להגן על בניה ובנותיה מפני מעשים כאלה, גם באמצעות הטלת עונשים ראויים ומרתיעים.

עונש המאסר שנגזר על המשיב הוא לתקופה משמעותית, אך כאמור – לא זו השאלה, אלא האם הוא עומד באמות המידה של הלימה בראי המעשה והעושה. במכלול שתואר סבורני כי העונש שנגר על המשיב אינו הולם את חומרת מעשיו, ויש להחמיר בעונשו. כמובן, יש לתת את הדעת גם על הכלל לפיו ערכאת הערעור אינה ממצה את הדין עם נאשם.

3. סוף דבר, לאחר שקלול השיקולים לקולא ולחומרה, ובנסיבות העושה והמעשה, הייתי מציע לחבריי לקבל את הערעור, ולגזור על המשיב עונש מאסר בפועל של תשע וחצי שנים – במקום שבע וחצי שנים – בניכוי ימי מעצרו. יתר ההוראות והעונשים יעמדו בתוקף.

ש ו פ ט

השופט י' עמית:

אני מסכים.

ש ו פ ט

השופט ד' מינץ:

אני מסכים.

ש ו פ ט

אשר על כן, הוחלט כאמור בפסק דינו של השופט נ' הנדל.

ניתן היום, כ"ד באייר התשפ"א (6.5.2021).

עמוד 3

ש ו פ ט

ש ו פ ט

ש ו פ ט
